

На основу члана 23. став 1. тачка 1) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС, 44/2018 и 19/2025), на предлог Извршног одбора Народне банке Србије, Савет гувернера Народне банке Србије доноси

СТАТУТ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Правни статус

Члан 1.

Народна банка Србије је централна банка Републике Србије, која обавља функције и послове утврђене Законом о Народној банци Србије (у даљем тексту: Закон) и другим законом.

Народна банка Србије је правно лице које је Република Србија основала законом и не уписује се у регистар правних лица.

За обавезе Народне банке Србије јамчи Република Србија.

Органи

Члан 2.

Органи Народне банке Србије су:

- 1) Извршни одбор Народне банке Србије (у даљем тексту: Извршни одбор);
- 2) гувернер Народне банке Србије (у даљем тексту: гувернер);
- 3) Савет гувернера Народне банке Србије (у даљем тексту: Савет гувернера).

Делокруг и међусобни однос органа Народне банке Србије утврђен је Законом.

У складу са својим надлежностима утврђеним Законом, Савет гувернера може Извршном одбору подносити иницијативе и предлоге, односно давати препоруке и мишљења.

Седиште

Члан 3.

Седиште Народне банке Србије је у Београду, Краља Петра 12.

Назив у пословној комуникацији са иностранством

Члан 4.

У пословној комуникацији са иностранством Народна банка Србије може користити енглески превод свог назива, који гласи: „National Bank of Serbia”.

Печат и штамбиљ

Члан 5.

Народна банка Србије има свој печат и штамбиљ.

Печат Народне банке Србије је округлог облика и садржи назив Републике Србије и назив и седиште Народне банке Србије, као и Велики грб Републике Србије.

Штамбиљ Народне банке Србије је правоугаоног облика и садржи назив Народне банке Србије, а може садржати и друге елементе.

Начин употребе и чувања печата и штамбиља Народне банке Србије, њихов број, врсту и садржину, као и друга питања у вези с печатом и штамбиљем – уређују се унутрашњим општим актом Народне банке Србије (у даљем тексту: унутрашњи општи акт).

Лого

Члан 6.

Народна банка Србије има свој лого, који друга правна и физичка лица не могу користити без њене сагласности.

Начин употребе, изглед и садржина лога Народне банке Србије утврђују се унутрашњим општим актом.

II. ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Заступање

Члан 7.

Гувернер заступа Народну банку Србије.

Гувернер може вицегувернере Народне банке Србије (у даљем тексту: вицегувернери), руководиоце у Народној банци Србије (у даљем тексту: руководиоци) и друге запослене у Народној банци Србије (у даљем тексту: запослени) овластити да у име и за рачун Народне банке Србије закључују поједине правне послове и/или предузимају одређене правне радње.

Гувернер може вицегувернере, руководиоце, као и друге запослене, овластити да одлучују о одређеним правима и обавезама запослених.

Гувернер може запослене и лица која нису запослена у Народној банци Србије а која, у складу са законом, могу да обављају послове заступања пред судовима (нпр. дипломирани правник с положеним правосудним испитом) и/или другим органима и организацијама – овластити да Народну банку Србије заступају пред судовима и/или другим органима и организацијама, као и у заштити њених имовинских и других интереса у земљи и иностранству.

Овлашћења из ст. 2. до 4. овог члана дају се у писменом облику и у њима се одређују обим и садржина тих овлашћења.

Одлучивање у управним стварима

Члан 8.

Управне акте из надлежности Народне банке Србије доносе Извршни одбор и гувернер, у складу са својим надлежностима.

Гувернер може вицегувернере, генералног секретара и запослене који руководе основним организационим јединицама Народне банке Србије (у даљем тексту: основне организационе јединице), односно Заводом за израду новчаница и кованог новца – Топчидер (у даљем тексту: Завод) овластити да доносе одређене управне акте из надлежности Народне банке Србије за које је законом утврђена надлежност гувернера.

Овлашћење из става 2. овог члана даје се у писменом облику и у њему се одређују обим и садржина тог овлашћења.

Представљање

Члан 9.

Гувернер представља Народну банку Србије у земљи и иностранству.

Народну банку Србије у земљи и иностранству могу представљати и вицегувернери, у складу са својим овлашћењима.

Гувернер може одредити да у појединим случајевима Народну банку Србије у земљи и иностранству представљају и руководиоци и други запослени.

Вицегувернери, генерални секретар и запослени који руководе основним организационим јединицама, односно Заводом, ако их за то гувернер писмено овласти, могу, у складу с пословима који су им поверени, односно делокругом организационе јединице Народне банке Србије (у даљем тексту: организациона јединица) којом руководе, одредити да у појединим случајевима Народну банку Србије у земљи и иностранству представљају руководиоци и други запослени.

Факсимил

Члан 10.

Акти из надлежности Народне банке Србије које потписују гувернер, вицегувернери и руководиоци – могу, уместо потписника ових аката, да садрже њихов факсимил.

Начин израде, употреба и чување факсимила, као и друга питања у вези с факсимилом, уређују се унутрашњим општим актом.

Специмени

Члан 11.

Народна банка Србије обезбеђује специмене потписа гувернера, вицегувернера, руководиоца и других лица овлашћених за заступање Народне банке Србије.

Начин, услове и поступак обезбеђивања специмена потписа из става 1. овог члана, као и друга питања у вези са специменима, уређују се унутрашњим општим актом.

III. ПОСЛОВИ ВИЦЕГУВЕРНЕРА

Послови који се могу поверити вицегувернерима

Члан 12.

Гувернер може вицегувернерима поверити да управљају појединим пословима из чл. 15. до 17. овог статута и да координирају те послове, осим послова за које је прописана искључива надлежност гувернера.

Гувернер овлашћењем у писменом облику одређује које послове из става 1. овог члана поверава поједином вицегувернеру.

Вицегувернери се старају о законитом, стручном и благовременом обављању послова који су им поверени, а одговорни су за доношење аката и предузимање активности из делокруга организационих јединица чијим пословима управљају и чије послове координирају, односно за пропусте у раду тих организационих јединица.

За законито, стручно и благовремено извршавање послова који су им поверени вицегувернери су одговорни гувернеру, Савету гувернера и Народној скупштини.

Вицегувернер који замењује гувернера

Члан 13.

Гувернер, на почетку свог мандата, посебним актом именује вицегувернера који га, кад је гувернер спречен да обавља своју функцију, замењује са истим правима и дужностима.

Гувернер може у току свог мандата именовати другог вицегувернера који ће га замењивати кад је спречен да обавља своју функцију.

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВАЊА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Организација послова у Народној банци Србије

Члан 14.

Послови Народне банке Србије утврђени законом и другим прописом обављају се у основним организационим јединицама, Заводу и филијалама Народне банке Србије (у даљем тексту: филијале).

Гувернер може, ради обављања појединих послова, по потреби, образовати стална и повремена стручна и саветодавна радна тела (комисије, радне групе, колегијуме, комитете, одборе и друга радна тела).

Задаци, обавезе и одговорност тела из става 2. овог члана утврђују се решењем или другим одговарајућим актом гувернера.

Организација послова у основним организационим јединицама

Члан 15.

У основним организационим јединицама обављају се следећи послови:

- 1) послови из области утврђивања и спровођења монетарне и девизне политике;
- 2) послови управљања девизним резервама;
- 3) послови из области девизног система и кредитних послова са иностранством;
- 4) послови који се односе на мере и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- 5) послови контроле пословања банака;
- 6) послови надзора над обављањем делатности осигурања;
- 7) послови надзора над обављањем делатности друштава за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 8) послови надзора над обављањем послова финансијског лизинга;
- 9) послови надзора над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца;
- 10) послови надзора над пружањем услуга повезаних с виртуелним валутама;
- 11) послови контроле мењачког и девизног пословања;
- 12) послови заштите корисника финансијских услуга;
- 13) послови надзора над применом закона и других прописа којима се уређују спречавање прања новца и финансирања тероризма и ограничавање располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење код субјеката над којима Народна банка Србије врши овај надзор у складу с тим законима;
- 14) послови реструктурирања банака, односно чланова банкарских група и послови управљања Фондом за реструктурирање банака;
- 15) послови супервизије информационо-комуникационих система субјеката надзора Народне банке Србије;
- 16) послови економских истраживања и статистике;
- 17) послови издавања новчаница и кованог новца и управљања токовима готовине;

18) послови у вези са уређивањем и унапређивањем несметаног функционисања платног промета, односно несметаног рада платних система и послови надзора над пословањем оператора платних система;

19) послови контроле платног промета у земљи и у иностранству;

20) послови у вези с *DinaCard* системом;

21) послови истраживања у области контролне, односно надзорне функције Народне банке Србије;

22) послови фискалног агента и други послови за Републику Србију;

23) послови међународне сарадње;

24) послови принудне наплате;

25) послови интерне ревизије;

26) послови Кабинета гувернера;

27) послови управљања ризицима Народне банке Србије;

28) законодавно-правни послови;

29) послови усклађености пословања;

30) послови рачуноводства и финансија;

31) послови информационо-комуникационих технологија;

32) послови људских ресурса и организационих питања;

33) послови у вези с јавним набавкама;

34) послови безбедности и заштите, послови управљања имовином, послови канцеларијског пословања и други општи послови;

35) други послови утврђени законом, осим послова који су у делокругу Завода у складу са овим статутом.

Основне организационе јединице могу бити сектори, дирекције и центри или основне организационе јединице другог назива ако то више одговара природи послова који се у њима обављају.

У основним организационим јединицама може се обављати један или више послова из става 1. овог члана, а поједини послови могу се обављати у више основних организационих јединица и/или у радним телима из члана 14. овог статута.

У основним организационим јединицама могу се образовати одељења, одсеци и службе или организационе јединице другог назива ако то више одговара природи послова који се у њима обављају.

Организација послова у Заводу

Члан 16.

Завод је специјализована организација у саставу Народне банке Србије која нема својство правног лица.

Завод послује под називом: Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер.

У Заводу се обављају следећи послови:

- 1) послови израде новчаница и кованог новца које издаје Народна банка Србије, у складу са одлуком гувернера;
- 2) послови израде пригодног кованог новца и нумизматичког новца, у складу са одлуком гувернера;
- 3) послови израде законом прописаних јавних исправа, уз претходну сагласност гувернера;
- 4) послови израде новчаница, кованог новца и јавних исправа за стране државе и страна правна лица, уз претходну сагласност гувернера;
- 5) послови израде вредносница, заштићених папира и посебног материјала (штампарски материјал, знакови, одликовања, плакете и други материјал), уз претходну сагласност гувернера или лица које он овласти;
- 6) послови израде и персонализације банкарских и других картица, уз претходну сагласност гувернера или лица које он овласти;
- 7) други послови за потребе Народне банке Србије и Републике Србије, уз претходну сагласност гувернера.

Контрола израде новчаница, кованог новца, вредносница и других вредности које издаје Народна банка Србије врши се на начин и под условима утврђеним актом који доноси гувернер.

Послове из става 3. тач. од 3) до 6) овог члана Завод обавља по уговореним ценама, које одобрава гувернер или лице које он овласти.

Цене по којима се у пословним објектима Народне банке Србије продају новац из става 3. тачка 2) овог члана и други производи Завода утврђује гувернер или лице које он овласти.

Услови и начин продаје новца и производа из става 6. овог члана ближе се уређују унутрашњим општим актом.

За обављање послова из става 1. овог члана у Заводу се могу образовати организационе јединице – дирекције, центри и одељења или организационе јединице другог назива ако то више одговара природи послова који се у њима обављају.

У организационим јединицама из става 8. овог члана могу се образовати погони и одсеци или организационе јединице другог назива ако то више одговара природи послова који се у њима обављају.

Организација послова у филијалама

Члан 17.

Народна банка Србије има филијале у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу.

У филијалама се обављају послови који се односе на трезорско и благајничко пословање а проистичу из послова управљања токовима готовине, послови едукације корисника финансијских услуга, као и други послови утврђени унутрашњим општим актом.

За обављање послова из става 2. овог члана у филијалама се могу образовати одељења и одсеци или организационе јединице другог назива ако то више одговара природи послова који се у њима обављају.

У организационим јединицама из става 3. овог члана могу се образовати друге организационе јединице.

Међусобни односи у оквиру организације Народне банке Србије

Члан 18.

У извршавању послова из свог делокруга – основне организационе јединице, Завод и филијале, као и све организационе јединице образоване у основним организационим јединицама, Заводу и филијалама, дужни су да међусобно сарађују и размењују информације, податке и документе неопходне за њихов рад.

Основне организационе јединице, Завод и филијале, као и све организационе јединице образоване у основним организационим јединицама, Заводу и филијалама, дужни су да поступају по налозима и упутствима гувернера, надлежног вицегувернера или генералног секретара, као и надређених руководиоца из члана 21. овог статута, у складу са утврђеном унутрашњом организацијом Народне банке Србије.

Руководиоци

Члан 19.

Руководиоци су генерални секретар и запослени који руководе основним организационим јединицама, Заводом и филијалама, као и запослени који руководе организационим јединицама у оквиру основне организационе јединице, Завода или филијале.

Руководиоци:

- 1) одговарају за законито, стручно и благовремено обављање послова из делокруга организационе јединице којом руководе;
- 2) идентификују ризике, прате и оцењују изложеност ризицима у обављању послова из делокруга организационе јединице којом руководе;
- 3) предузимају мере за управљање ризицима идентификованим у обављању послова из делокруга организационе јединице којом руководе, односно за умањење тих ризика;
- 4) одговарају за израду процедура и инструкција за обављање послова из делокруга организационе јединице којом руководе;
- 5) успостављају одговарајуће системе унутрашњих контрола и одржавају адекватност и ефикасност ових контрола;
- 6) старају се о трошковно ефикасном и рационалном пословању организационих јединица.

Пријем у радни однос, именовање и разрешење руководиоца врши гувернер.

Генерални секретар

Члан 20.

Народна банка Србије има генералног секретара, кога именује и разрешава гувернер.

Гувернер може генералном секретару поверити да управља појединим пословима из чл. 15. до 17. овог статута и да координира те послове, осим послова за које је прописана искључива надлежност гувернера и послова који су поверени вицегувернерима у складу с чланом 12. тог статута.

Гувернер овлашћењем у писменом облику одређује које послове из става 2. овог члана поверава генералном секретару.

Генерални секретар је дужан да у извршавању својих послова поступа по налозима и упутствима гувернера, коме је и одговоран за законито, стручно и благовремено извршавање послова.

Запослени који руководе организационим јединицама

Члан 21.

Запослени који руководе основним организационим јединицама, Заводом и филијалом одговорни су гувернеру, односно гувернеру и

надлежном вицегубернеру или генералном секретару, а запослени који руководе организационим јединицама образованим у основној организационој јединици, Заводу и филијали одговорни су и својим надређеним руководиоцима.

Руководиоца основне организационе јединице у чијем су делокругу послови интерне ревизије бира Савет гувернера, након спроведеног јавног конкурса.

Акт о унутрашњој организацији

Члан 22.

У складу са Законом и одредбама овог статута – унутрашњим општим актом ближе се уређује унутрашња организација Народне банке Србије, и то посебно називи, међусобна повезаност и делокруг основних организационих јединица, Завода, филијала и организационих јединица образованих унутар основних организационих јединица, Завода и филијала, руководиоци, као и права, обавезе и одговорности руководиоца.

Систематизација радних места

Члан 23.

Послови које запослени обављају разврставају се према природи, значају, сложености и одговорности.

У складу са одредбама овог статута – унутрашњим општим актом уређују се систематизација радних места и коефицијенти за вредновање радних места у Народној банци Србије, и то посебно називи радних места, захтеви који се односе на ниво, степен и смер образовања, друга специфична знања и радно искуство, услови и број извршилаца за свако радно место, као и начин вредновања радних места и друга питања у вези са систематизацијом радних места.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА КОНТРОЛЕ, ОДНОСНО НАДЗОРА

Организационе јединице за обављање послова контроле, односно надзора

Члан 24.

Послове контроле, односно надзора над финансијским институцијама, пружаоцима услуга повезаних с виртуелним валутама, субјектима који

обављају мењачке послове, резидентима и нерезидентима обављају организационе јединице у чијем су делокругу ти послови.

Организационе јединице из става 1. овог члана послове из тог става обављају у складу с посебним законима којима се уређује контролна, односно надзорна функција Народне банке Србије, прописима донетим на основу тих закона, другим прописима, овим статутом и унутрашњим општим актима.

Начин обављања послова контроле, односно надзора

Члан 25.

Послови из члана 24. став 1. овог статута обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђују оперативна самосталност организационих јединица у којима се обављају ти послови и њихова раздвојеност у односу на друге функције и послове Народне банке Србије и којим се спречава сукоб интереса.

Послови из става 1. овог члана по правилу се обављају на основу плана непосредних контрола, који Извршни одбор усваја најкасније 31. децембра текуће године за наредну годину.

Организационе јединице из става 1. овог члана дужне су да, најмање једном месечно, о својим активностима извештавају Извршни одбор и гувернера.

Извршни одбор и гувернер могу организационим јединицама из става 1. овог члана давати смернице и препоруке које се односе на послове из тог става.

VI. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ БАНАКА

Фонд за реструктурирање банака

Члан 26.

Народна банка Србије образује Фонд за реструктурирање банака и управља тим фондом у складу са законом којим се уређују банке.

Унутрашњим општим актом ближе се уређују организација Фонда за реструктурирање банака, управљање тим фондом и друга питања значајна за његов положај.

Организациона јединица за реструктурирање банака

Члан 27.

Послове који се односе на реструктурирање банака, односно чланова банкарских група обавља основна организациона јединица у чијем је делокругу обављање тих послова.

Организациона јединица из става 1. овог члана послове из тог става обавља у складу са законом којим се уређују банке, прописима донетим на основу овог закона, другим прописима, овим статутом и унутрашњим општим актима.

Послови који се односе на реструктурирање банака, односно чланова банкарских група обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђује њихова оперативна самосталност у односу на друге функције и послове Народне банке Србије и којим се спречава сукоб интереса.

Ради обављања послова из става 1. овог члана организациона јединица из тог става сарађује и размењује податке са основним организационим јединицама у чијем су делокругу послови надзора над финансијским институцијама, у складу са унутрашњим општим актом.

За послове из надлежности Народне банке Србије утврђене законом којим се уређују банке – унутрашњим општим актом ближе се уређује које ће од тих послова обављати организациона јединица из става 1. овог члана, а које основна организациона јединица која обавља послове контроле пословања банака, како би се обезбедила јасна подела одговорности и спречио сукоб интереса у вршењу контролне функције и функције реструктурирања банака.

Извештаји организационе јединице за реструктурирање банака

Члан 28.

Организациона јединица из члана 27. став 1. овог статута дужна је да, најмање једном месечно, о својим активностима извештава Извршни одбор и гувернера.

Извршни одбор и гувернер могу организационој јединици из става 1. овог члана давати смернице и препоруке које се односе на извештаје из тог става и њене послове утврђене овим статутом и унутрашњим општим актима.

VII. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Режим радних односа

Члан 29.

На права, обавезе и одговорности из радног односа запослених примењује се Закон о раду, ако Законом није друкчије одређено.

Заснивање радног односа

Члан 30.

Запослени заснивају радни однос у Народној банци Србије закључивањем уговора о раду.

Заснивање радног односа у Народној банци Србије врши се у складу с потребама Народне банке Србије.

Унутрашњим општим актом ближе се, у складу са законом, уређују услови и поступак заснивања радног односа у Народној банци Србије.

Законитост рада и одговорност запослених

Члан 31.

Запослени је дужан да обавља послове радног места на које је распоређен у Народној банци Србије и да поступа у складу са законом и другим прописом, унутрашњим општим актима и налозима надређених у Народној банци Србије.

Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање запослених

Члан 32.

Запослени су дужни да се у току рада образују, стручно оспособљавају и усавршавају да би квалитетније и ефикасније обављали послове на којима раде.

Народна банка Србије омогућиће запосленима образовање, стручно оспособљавање и усавршавање кад то захтева потреба процеса рада и увођење новог начина и организације рада.

Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање запослених може се ближе уредити унутрашњим општим актом.

Пословно понашање

Члан 33.

Гувернер, вицегувернери, чланови Савета гувернера, руководиоци и други запослени не могу се у обављању својих послова руководити политичким опредељењима.

Лице из става 1. овог члана дужно је да се при обављању послова понаша на начин којим се: обезбеђује поштовање највиших стандарда пословног понашања, обезбеђује посвећеност пословима и лојалност у њиховом обављању, избегава настајање сукоба интереса, спречава наношење штете угледу Народне банке Србије, обезбеђује заштита података и поштовање обавезе чувања тајне и забрана давања поверљивих информација.

Запослени може ван радног времена, а уз претходну писмену сагласност гувернера, обављати плаћене додатне послове и активности, под условом да њихово обављање не утиче на могућност стварања сукоба интереса или на непристрасно обављање његових послова.

Запослени не може ван радног времена обављати неплаћене додатне послове и активности ако би њихово обављање утицало на могућност стварања сукоба интереса или на непристрасно обављање његових послова.

Запослени је дужан да поштује вредности које негује Народна банка Србије при обављању својих послова у Народној банци Србије и да их узима у обзир у свом приватном животу, водећи рачуна о томе да је Народна банка Србије институција Републике Србије.

Запослени је дужан да при коришћењу друштвених мрежа не поставља садржаје и информације и не предузима активности којима се може угрозити репутација Народне банке Србије, посебно водећи рачуна о томе да ни на који начин не подржава непримерене садржаје када је у оквиру његовог налога назначено да је запослен у Народној банци Србије (нпр. увредљиве и дискриминаторске коментаре, промовисање сопствене комерцијалне делатности ради стицања добити која није у вези с пословима у Народној банци Србије, коментаре у вези с политичким убеђењима и догађајима и сл.).

Унутрашњим општим актом ближе се уређују правила пословног понашања запослених.

Привремена забрана запошљавања

Члан 34.

Након престанка радног односа у Народној банци Србије, запослени се не може у периоду до шест месеци од дана престанка радног односа запослити у финансијској институцији, међународној финансијској институцији (Међународни монетарни фонд, чланице групације Светске банке, Европска банка за обнову и развој и сл.), друштву за ревизију или другом лицу над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција, као ни на други начин радно ангажовати у тим лицима, осим кад гувернер дâ претходну сагласност да није потребно да протекне тај период а оцењено је да у конкретној ситуацији нема сукоба интереса.

Унутрашњим општим актом уређују се ближи услови и начин примене привремене забране запошљавања, ближи услови за обрачун трошкова за развој запосленог и обрачун и исплату накнаде запосленом у периоду важења те забране, накнада коју је запослени дужан да плати Народној банци Србије у случају непоштовања обавеза утврђених тим актом, као и начин извештавања финансијских институција и других лица у вези са запошљавањем или радним ангажовањем запосленог у складу са Законом.

Зараде и накнаде функционера Народне банке Србије

Члан 35.

Основна зарада гувернера утврђује се у висини 5,5 просечних зарада запослених остварених у претходном месецу.

Основна зарада вицегувернера утврђује се у висини 4,5 просечних зарада запослених остварених у претходном месецу.

Накнада председника Савета гувернера утврђује се у висини 2,5 просечних зарада запослених остварених у претходном месецу.

Накнада чланова Савета гувернера утврђује се у висини 2 просечне зараде запослених остварене у претходном месецу.

VIII. НОРМАТИВНА АКТИВНОСТ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Предлози и нацрти закона и мишљења

Члан 36.

Предлоге и нацрте закона из надлежности Народне банке Србије припремају у међусобној сарадњи надлежне основне организационе јединице и основна организациона јединица у чијем су делокругу законодавно-правни послови, у складу са унутрашњим општим актом.

Мишљења на предлоге и нацрте закона и других прописа које Народној банци Србије доставе други овлашћени предлагачи припремају за гувернера надлежне основне организационе јединице у међусобној сарадњи и у сарадњи са основном организационом јединицом у чијем су делокругу законодавно-правни послови, у складу са унутрашњим општим актом.

Прописи из надлежности Народне банке Србије

Члан 37.

Прописи које Народна банка Србије доноси ради спровођења закона су одлуке, осим ако законом није друкчије одређено или природа материје која се прописом уређује захтева другачији назив (смернице, правилници, оперативна правила и др.).

Ради спровођења прописа из става 1. овог члана, а на основу посебног овлашћења утврђеног у том пропису, гувернер доноси упутства, осим ако природа материје која се прописом уређује захтева другачији назив (оперативна правила, инструкције, методологије и др.).

Предлоге и нацрте прописа из става 1. овог члана припремају надлежне основне организационе јединице у међусобној сарадњи и у сарадњи са основном организационом јединицом у чијем су делокругу законодавно-правни послови, у складу са унутрашњим општим актом.

Унутрашњи општи акти

Члан 38.

Унутрашњи општи акти су, по правилу, правилници, а ради њиховог спровођења доносе се упутства или одлуке, односно други унутрашњи општи акти ако природа материје која се њима уређује захтева другачији назив (политике, инструкције, шифарници, методологије и др.).

Правилником из става 1. овог члана може се овластити руководилац за доношење унутрашњих општих аката ниже правне снаге којима се уређују одређена питања ради спровођења тог правилника.

Унутрашњим општим актом уређује се начин доношења и објављивања унутрашњих општих аката.

IX. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Организација управљања ризицима

Члан 39.

Организацију управљања ризицима у Народној банци Србије чине:

- 1) гувернер и Извршни одбор;
- 2) Савет гувернера и Одбор за ревизију;
- 3) Комитет за управљање ризицима;
- 4) основна организациона јединица у чијем су делокругу послови усклађености пословања;
- 5) основна организациона јединица у чијем су делокругу послови интерне ревизије;
- 6) основне организационе јединице, филијале и Завод.

Савет гувернера, на предлог Извршног одбора, доноси стратегију управљања ризицима у Народној банци Србије, којом се утврђују принципи, структура и процес управљања ризицима, извештавање и други елементи оквира управљања ризицима, као и култура ризика.

Комитет за управљање ризицима

Члан 40.

Комитет за управљање ризицима (у даљем тексту: Комитет) врши функцију управљања ризицима, а задужен је за идентификацију и процену ризика, предлагање мера за њихово ублажавање, праћење ризика којима је Народна банка Србије изложена или може бити изложена при обављању послова из своје надлежности, као и извештавање о тим ризицима.

Председавајући и чланови Комитета су запослени које именује и разрешава гувернер.

Организација и начин рада Комитета, начин сазивања и одржавања седница, питања која се разматрају на седницама и друга питања у вези с радом Комитета ближе се уређују пословником о раду Комитета, који доноси гувернер.

Х. НАДЗОР НАД ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАВАЊЕМ И РЕВИЗИЈОМ

Надзор Савета гувернера

Члан 41.

Савет врши надзор над системима финансијског извештавања и унутрашњих контрола у Народној банци Србије, као и над обављањем спољне и интерне ревизије у Народној банци Србије, у складу са Законом.

Делокруг, организација и начин рада Одбора за ревизију

Члан 42.

Одбор за ревизију је стално радно тело Савета гувернера, образовано Законом ради ефикаснијег обављања послова Савета гувернера из члана 23. став 1. тач. 5) до 13) Закона.

Одбор за ревизију може расправљати, заузимати ставове и износити предлоге Савету гувернера о питањима из свог делокруга, али не може одлучивати о тим питањима.

Савет гувернера може, на предлог Одбора за ревизију, донети опште акте којима се ближе уређује начин вршења појединих послова из става 1. овог члана.

Ради прибављања података, докумената и информација неопходних за обављање послова из става 1. овог члана, Одбор за ревизију може се непосредно обраћати гувернеру, генералном секретару и руководиоцу Интерне ревизије.

Одбор за ревизију може непосредно сарађивати са спољним ревизором.

О својим активностима Одбор за ревизију редовно извештава Савет гувернера.

XI. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА

Организациона јединица за послове интерне ревизије и циљ интерне ревизије

Члан 43.

Послове интерне ревизије у Народној банци Србије (у даљем тексту: интерна ревизија) обавља основна организациона јединица у чијем је делокругу обављање тих послова (у даљем тексту: Интерна ревизија).

Циљ интерне ревизије је да се сагледа да ли су начин управљања ризицима и начин контроле пословних процеса, као и руковођења тим процесима, адекватни, односно да ли се систем успостављених унутрашњих контрола стално унапређује и да ли функционише на начин који у разумној мери обезбеђује:

- 1) да се ризици на одговарајући начин идентификују, процењују и контролишу;
- 2) да су важне финансијске и друге информације и извештаји благовремени, тачни и поуздани;
- 3) да се послови у Народној банци Србије обављају у складу са законом и другим прописом, унутрашњим општим актима, као и с процедурама и другим актима;
- 4) да се имовина коју користи Народна банка Србије употребљава ефикасно и рационално и да је адекватно заштићена;
- 5) да се циљеви и планови организационих јединица остварују.

Унутрашњим општим актом ближе се уређују послови интерне ревизије и начин њиховог обављања, предмет те ревизије, као и овлашћења, обавезе и одговорности Интерне ревизије и других организационих јединица, укључујући Завод и филијале, у вези са обављањем интерне ревизије.

Обављање интерне ревизије

Члан 44.

Интерна ревизија је овлашћена да обавља интерну ревизију свих пословних процеса и активности, као и начина организовања послова у свакој организационој јединици, укључујући Завод и филијале.

Интерна ревизија има право приступа свим подацима и документима у организационим јединицама који су јој потребни за обављање интерне

ревизије и других послова из свог делокруга, као и право непосредног увида у те податке и документе.

Интерна ревизија даје препоруке за отклањање недостатака које уочи обављањем интерне ревизије.

Руководилац Интерне ревизије може се непосредно обраћати гувернеру, вицегувернерима и генералном секретару ради прибављања података, докумената и информација неопходних за обављање интерне ревизије.

Руководилац Интерне ревизије може се непосредно обраћати Савету гувернера ради разматрања питања значајних за обављање интерне ревизије.

Годишњи план о обављању интерне ревизије

Члан 45.

Интерна ревизија обавља послове у складу с годишњим планом о обављању интерне ревизије.

Интерна ревизија припрема предлог плана из става 1. овог члана за наредну годину и доставља га гувернеру до 31. октобра текуће године.

Предлог плана из става 1. овог члана за наредну годину гувернер доставља Савету гувернера најкасније 30. новембра текуће године.

Савет гувернера усваја план из става 1. овог члана за наредну годину најкасније 31. децембра текуће године.

Планом из става 1. овог члана нарочито се утврђују организационе јединице у којима ће се вршити интерна ревизија, послови, односно предмет ове ревизије, динамика те ревизије, као и саветодавне активности.

Извештаји о обављеној интерној ревизији

Члан 46.

Извештаје о обављеној интерној ревизији Интерна ревизија доставља гувернеру.

Интерна ревизија доставља Савету гувернера, ради разматрања, тромесечне извештаје о обављеној интерној ревизији.

На основу разматрања извештаја из става 2. овог члана, Савет гувернера може Интерној ревизији дати упутства, односно смернице у вези с њеним активностима у наредном извештајном периоду.

Ако из извештаја из става 2. овог члана или на други начин дође до сазнања о недостацима или неправилностима у системима финансијског извештавања, управљања ризицима или унутрашњих контрола у Народној банци Србије, односно о недостацима или неправилностима у обављању других послова у вези са својим надлежностима – Савет гувернера може захтевати ванредно спровођење интерне ревизије.

О ванредном спровођењу интерне ревизије Савету гувернера се доставља посебан извештај.

XII. УСКЛАЂЕНОСТ ПОСЛОВАЊА

Одговорност, циљеви усклађености пословања и организациона јединица за послове усклађености пословања

Члан 47.

За пословање Народне банке Србије у складу са законом, другим прописом и унутрашњим општим актима одговорни су сви запослени, а нарочито гувернер, вицегувернери и руководиоци.

Циљеви усклађености пословања у Народној банци Србије (у даљем тексту: усклађеност пословања) јесу:

1) усклађеност унутрашњих општих аката, појединачних аката и процедура Народне банке Србије са законом, другим прописом и унутрашњим општим актима;

2) ефикасно управљање ризиком усклађености пословања;

3) унапређење етичких и професионалних стандарда понашања запослених;

4) упознавање запослених са законом, другим прописом и унутрашњим општим актом, њиховом применом, односно с правима и обавезама који за запослене произлазе из тих прописа, односно аката;

5) заштита угледа Народне банке Србије и јачање поверења у Народну банку Србије.

Послови усклађености пословања обављају се у основној организационој јединици у чијем су делокругу ти послови.

Организациона јединица из става 3. овог члана има право приступа свим подацима и документима у другим организационим јединицама који су јој потребни за обављање послова из свог делокруга, као и право непосредног увида у те податке и документе.

Послови усклађености пословања, као и друга питања у вези са обављањем тих послова, ближе се уређују унутрашњим општим актом.

Извештаји о усклађености пословања

Члан 48.

Извештаје о усклађености пословања организациона јединица из члана 47. став 3. овог статута доставља гувернеру, у складу са унутрашњим општим актом из става 5. тог члана.

Организациона јединица из става 1. овог члана доставља Савету гувернера, ради разматрања, шестомесечне извештаје о усклађености пословања.

XIII. ИЗВЕШТАЈИ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Извештаји о монетарној политици

Члан 49.

Народна банка Србије, најкасније 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике.

Народна банка Србије, најкасније 30. септембра текуће године, подноси Народној скупштини полугодишњи извештај о монетарној политици, уз образложење свих фактора који су утицали на спровођење те политике.

Извештаји из ст. 1. и 2. овог члана садрже податке и анализе о стратегији монетарне политике, макроекономским кретањима (међународно окружење, платнобилансна кретања, инвестициони положај земље, спољни дуг, кретање монетарних агрегата, кретање цена, кретање зарада и запослености и друга макроекономска кретања), о утврђеној и спроведеној монетарној политици (утврђени и остварени циљеви монетарне политике, примењени инструменти и мере монетарне политике и друга питања у вези с монетарном политиком), као и о планираној монетарној политици.

Извештај о стабилности финансијског система

Члан 50.

Народна банка Србије, најкасније 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о стабилности финансијског система.

Извештај из става 1. овог члана садржи податке о стању у финансијском систему и оцену утицаја макроекономског окружења на ово стање, о мерама и активностима које су предузете и које су планиране ради очувања и јачања стабилности тог система.

Извештај из става 1. овог члана садржи анализу и оцену системских ризика у финансијском систему, као и податке о значајним кретањима сектора у том систему (банке, друштва за осигурање, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и даваоци лизинга), као и друге податке.

Подаци из става 3. овог члана се за финансијски систем дају збирно или се дају према одређеним сегментима у финансијском сектору.

Извештај о пословању и резултатима рада

Члан 51.

Народна банка Србије, најкасније 30. јуна наредне године, подноси Народној скупштини годишњи извештај о свом пословању и резултатима рада.

Извештај из става 1. овог члана садржи податке о остварењу циљева и обављању функција Народне банке Србије, и то функција које се односе на монетарну и девизну политику, управљање девизним резервама, мере и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система, контролу банака, реструктурирање банака, односно чланова банкарске групе, надзор над обављањем делатности осигурања, надзор над обављањем делатности друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, надзор над обављањем послова финансијског лизинга, надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, надзор над пружањем услуга повезаних с виртуелним валутама, контролу мењачког и девизног пословања, издавање новчаница и кованог новца и управљање токовима готовине, као и на платни систем.

Извештај из става 1. овог члана садржи и финансијске извештаје о пословању Народне банке Србије у којима су исказани приходи и расходи по најважнијим позицијама, као и имовина, обавезе и капитал, затим податке о институционалном оквиру Народне банке Србије, о законодавно-правној активности, о међународној сарадњи, о заштити корисника финансијских услуга, о платним картицама, о интерној ревизији и информационо-комуникационом систему, о унутрашњој организацији и кадровској политици, о људским ресурсима, о раду Завода и филијала, као и податке о осталим активностима Народне банке Србије.

Извештај из става 1. овог члана садржи и податке о улагањима с циљем заштите животне средине, планираним активностима у наредној години, као и о значајним догађајима по завршетку пословне године на коју се овај извештај односи.

Финансијски извештаји Народне банке Србије

Члан 52.

Годишњи финансијски извештаји Народне банке Србије (у даљем тексту: годишњи финансијски извештаји) сачињавају се у складу са законима којима се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Годишње финансијске извештаје, са извештајем овлашћеног ревизора, Савет гувернера доставља, ради информисања, Народној скупштини до 30. јуна наредне године.

Народна банка Србије је дужна да годишње финансијске извештаје објави у „Службеном гласнику Републике Србије” у року од месец дана од дана њиховог достављања Народној скупштини.

Извештај о раду Савета гувернера

Члан 53.

Савет гувернера по потреби, а најмање два пута годишње, Народној скупштини подноси извештај о свом раду.

Први извештај о свом раду Савет гувернера подноси Народној скупштини до 30. априла текуће године – за период од 1. јула до 31. децембра претходне године, а други до 30. октобра текуће године – за период од 1. јануара до 30. јуна текуће године.

XIV. ЈАВНОСТ РАДА И ИНФОРМИСАЊЕ

Начин обавештавања јавности

Члан 54.

Народна банка Србије обавештава јавност давањем усмених и писмених информација и достављањем саопштења средствима јавног информисања, одржавањем редовних и ванредних конференција за штампу, објављивањем одговарајућих садржаја на друштвеним мрежама, издавањем публикација и објављивањем извештаја из чл. 49. до 53. овог статута.

Унутрашњим општим актом може се ближе уредити начин на који Народна банка Србије обавештава јавност.

Изјаве за јавност

Члан 55.

Изјаве за јавност о пословима Народне банке Србије или у вези с питањима која се односе на Народну банку Србије, њене активности, имовину, радне односе и односе с другим државним органима и организацијама, као и правним и физичким лицима – дају гувернер и вицегувернери.

Запослени могу давати изјаве за јавност само уз претходну сагласност гувернера.

Издавање гласила, билтена и других публикација

Члан 56.

Народна банка Србије може, ради информисања јавности и запослених, у електронској, односно штампаној форми издавати информативна гласила, билтене и друге публикације.

Програмску концепцију информативних гласила, билтена и других публикација, као и услове њиховог издавања, утврђује гувернер, у складу с прописима.

Интернет и интранет презентација

Члан 57.

Народна банка Србије има своју интернет презентацију на веб-адреси: www.nbs.rs.

Народна банка Србије, за потребе свог пословања, може имати и друге интернет презентације.

Народна банка Србије, ради информисања запослених, има своју интранет презентацију.

Унутрашњим општим актима уређују се основна садржина и друга питања значајна за рад презентација из ст. 1. до 3. овог члана.

XV. ЗАШТИТА ПОДАТАКА И БЕЗБЕДНОСТ ИНФОРМАЦИЈА У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Тајност података

Члан 58.

Тајни подаци у Народној банци Србије су подаци који су као такви утврђени Законом, као и други подаци настали у пословању Народне банке Србије који су законом или унутрашњим општим актом одређени као тајни јер би њиховим откривањем неовлашћеним лицима могла наступити штета по остваривање циљева и обављање функција Народне банке Србије.

Функционери Народне банке Србије и запослени дужни су да чувају тајне податке без обзира на начин на који су их сазнали, а ова обавеза не престаје ни након престанка њиховог радног односа, односно ангажовања у Народној банци Србије.

Унутрашњим општим актом утврђују се подаци и документи који се означавају као тајна, начин чувања и заштите тајне, начин руковања подацима и документима који су означени као тајна и поступак одређивања степена тајности, односно поверљивости тих података и докумената, у складу са законом.

Безбедност информација

Члан 59.

Гувернер, вицегувернери и руководиоци одговорни су за успостављавање, одржавање и примену ефикасног и поузданог система за управљање безбедношћу информација у Народној банци Србије.

За примену ефикасног и поузданог система из става 1. овог члана одговорни су сви запослени.

Запослени је дужан да се уздржава да јавности саопштава незваничне информације у вези с пословима и активностима Народне банке Србије.

Унутрашњим општим актом ближе се уређују услови и начин успостављања, одржавања и примене система из става 1. овог члана.

XVI. УПРАВЉАЊЕ ДОКУМЕНТИМА У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Систем управљања документима

Члан 60.

Гувернер, вицегувернери и руководиоци одговорни су за успостављање ефикасног и сигурног система управљања документима у Народној банци Србије.

Унутрашњим општим актом уређују се пријем, отварање, прегледање и распоређивање поште достављене Народној банци Србије, евиденције и завођење аката и предмета, достављање аката на рад и њихова административно-техничка обрада, отпремање поште из Народне банке Србије, архивирање и чување аката и предмета, управљање архивираним актима и предметима у писарницама, као и друга питања значајна за систем управљања документима у Народној банци Србије.

Архив

Члан 61.

Народна банка Србије, у складу с прописима, стара се о архивској грађи, односно материјалу насталим у раду органа и организација чији је она правни следбеник, као и о другој архивској грађи, односно архивском материјалу чији је ималац.

Архивска грађа, односно материјал из става 1. овог члана доступни су трећим лицима под условима и на начин прописаним законом, другим прописом и унутрашњим општим актом.

Унутрашњим општим актом уређује се начин поступања са архивском грађом, односно материјалом из става 1. овог члана.

XVII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за усклађивање унутрашњих општих аката

Члан 62.

Унутрашњи општи акти ускладиће се са одредбама овог статута у року од три месеца од дана ступања на снагу тог статута, и то њиховим изменама и/или допунама или доношењем нових унутрашњих општих аката.

Унутрашњи општи акти донети на основу Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018) и Статута Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 12/2013, 18/2015, 72/2015 и 50/2018) остају на снази, у складу са ставом 1. овог члана.

Престанак важења Статута Народне банке Србије

Члан 63.

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 12/2013, 18/2015, 72/2015 и 50/2018).

Ступање на снагу

Члан 64.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

СГ НБС бр. 11
29. маја 2025. године
Београд

П р е д с е д н и к
Савета гувернера Народне банке Србије

Др Иван Николић, с.р.